

Werken met leeruitkomsten in het hoger onderwijs

Dat gaat LUKken!

Mariska Krijgsman & Bernadette Laudy
17 oktober 2024

OPeRA

OnderwijsPartners Regio Amsterdam e.o.
Netwerk voor vo-ho aansluiting

Even inventariseren

Wat wil je hier halen?

Wat wil je delen?

Wat kom ik brengen:

- Wet Leeruitkomsten
- Alle hogescholen aan de slag met flexibilisering:
 - Wat
 - Waarom
 - Hoe
 - Effect op Vooropleidingen

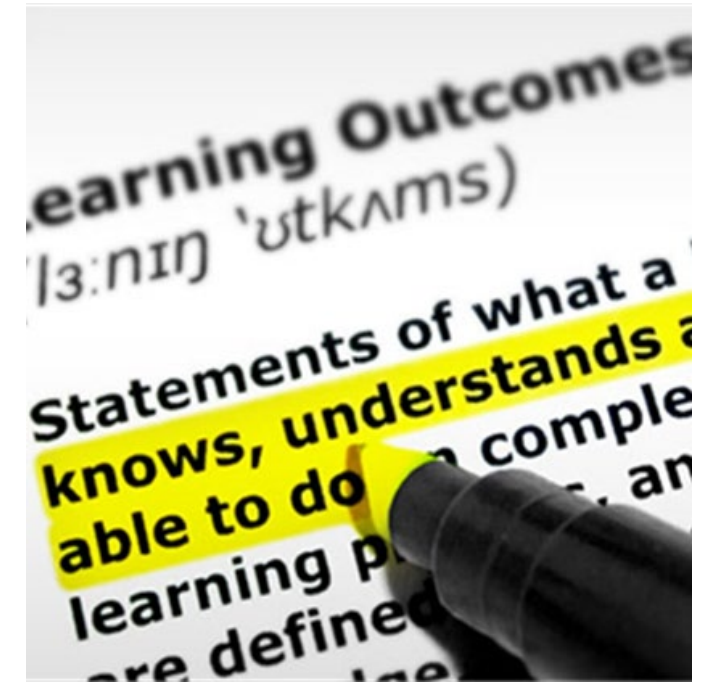

Wat zijn leeruitkomsten?

Definitie ontleend aan de ECTS Users' Guide, 2005; Tuning Project:

Een leeruitkomst

- is een meetbaar resultaat van een leerervaring
- op basis waarvan vastgesteld kan worden in welke **mate**, tot op welk **niveau** volgens welke **standaard** een bepaalde kwalificatie is ontwikkeld
- en beschrijft een zichtbaar effect in functioneren, gerelateerd aan een leerervaring.

Waarin verschillen leeruitkomsten in het hoger onderwijs van leerdoelen?

- **Leerdoel** gaat vooraf aan leren, leeruitkomst beschrijft **beheersing na leerproces**.
- **Leerdoel** is streven, leeruitkomst is **zichtbaar gemaakt resultaat (handelen)**.

Wat zijn leeruitkomsten?

Leeruitkomsten in het hoger onderwijs zijn:

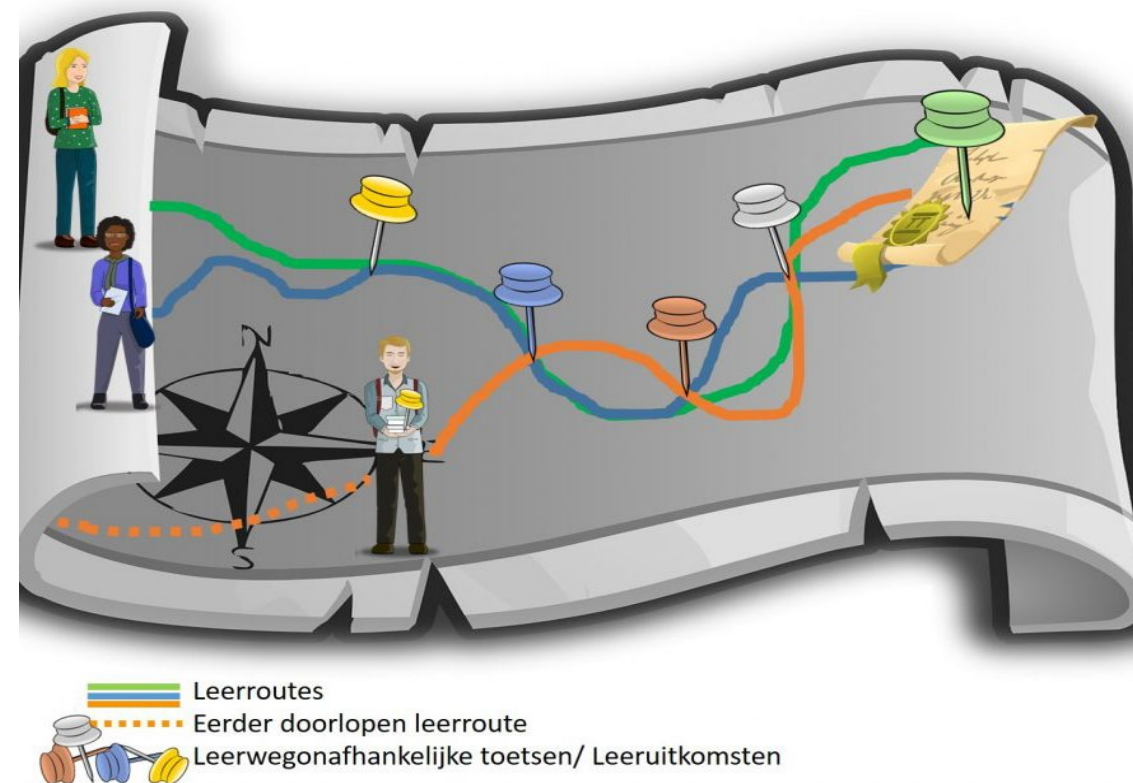
- gericht op resultaat (toetsing), niet op aanbod
- **leerwegonafhankelijk**, d.w.z. maken variatie in leeractiviteiten van (groepen) studenten mogelijk
- (gezamenlijk) **representatief** voor de **eindkwalificaties** van de opleiding:
- Zichtbaar gedrag: herkenbaar voor het **werkveld**
- **specifiek** en **meetbaar**, d.w.z. bieden een eenduidig beoordelingskader voor leerwegonafhankelijke toetsing (LOT)
- **transparant** in de relatie tussen eindkwalificaties, eenheden van leeruitkomsten, (optionele) leeractiviteiten en toetsing
- **samenhangend**, d.w.z. vormen een samenhangende eenheid die zich onderscheidt van andere eenheden
- **duurzaam**, d.w.z. zo geformuleerd dat ze een aantal jaren meegaan

Wat zijn leeruitkomsten?

Leeruitkomsten zijn **leerwegonafhankelijk**:

- Studenten kunnen (in overleg en afstemming) een leeruitkomst op eigen wijze aantonen.
 - Het leerproces kan ook eerder of elders plaatsgevonden hebben, of op verschillende manieren plaatsvinden.
- alleen de **werkelijke beheersing** wordt beoordeeld, niet de wijze van verwerven

Waarom leeruitkomsten?

Combinatie leeruitkomsten, leerwegonafhankelijke toetsing/validering /vrijstelling:

➤ Ruimte voor Hoe & Wat :

- maatwerk
- bevordert regie, eigenaarschap en autonomie voor de student door focus op einddoel

➤ Ruimte voor Wie :

- verschillen tussen studenten (bv. in leervermogen, thuissituatie)
- studenten die relevante kennis en ervaring die meebrengen

➤ Ruimte voor Waar :

- verschillen tussen opleidingsplaatsen /praktijkcontexten

Bevordert doorstroom, overstappen, leven lang ontwikkelen

Waarom leeruitkomsten?

Kwaliteitsbewaking

- stimuleert continue **professionele dialoog** over betekenis en eindniveau
- maakt voortdurende **actualisering** mogelijk van onderliggende beroepskennis en -vaardigheden

Praktijkgerichtheid / Samen Opleiden

- biedt ruimte om te **contextualiseren naar concrete organisatie/bedrijf/praktijkcontext**
- zorgt voor andere **leercultuur**: gerichtheid van student op gewenste beroepsbekwaamheden

Flexibiliteit in een veranderende maatschappij

- komt tegemoet aan groeiende diversiteit van instromende studenten
- biedt aanpassing van 'programma' aan studenten, aan omringend werkveld en aan actuele behoeften

Wat betekent dit voor (aankomende) studenten?

Student

- krijgt expliciet zicht op het 'waarom moet ik dit leren/kunnen?' (opleidingsleeruitkomsten)
- kan alles wat al geleerd is meenemen en inzetten en zich exclusief richten op het nieuwe dat nog te leren valt (persoonlijke leerdoelen)
- kan het werkplekleren als rijke leeromgeving inzetten
- kan zijn leeractiviteiten op de concrete context van de stage of werkplek richten

Wat betekent dit voor (aankomende) studenten?

VRAAGT VAN DE STUDENT (toenemende) **ZELFSTURING** :

1. *Eindpunt in kaart brengen:*

Wat betekenen de leeruitkomsten die ik moet aantonen?

2. *Startpunt in kaart brengen:*

Welke relevante kennis en ervaring op het gewenste niveau heb ik al?

3. *Reis in kaart brengen:*

Wat heb ik nog te leren? Hoe kan ik dat doen? Waar?

Wanneer? Wat heb ik daarvoor nodig?

Welke mogelijkheden biedt de opleiding mij?

Wat kan ik op mijn werkplek doen?

Wat kan ik thuis of op een andere manier doen?

Welke onderdelen kan ik handig combineren?

Verschillende wegen naar Rome:
Leerroutes kunnen verschillen,
eindbestemming (diploma) is hetzelfde

Wat betekent dit voor (aankomende) studenten?

Instroom vanuit (v)mbo:

- in mbo weliswaar ook gebruik van leeruitkomsten, maar niet j leerwegaafhankelijk: mogelijk wennen aan (opbouw) eigen sturing
- kunnen bij doorstroom vanuit aanverwante mbo-opleiding verschil met hbo-niveau onderschatten

Instroom vanuit havo en vwo:

- niet gewend aan leeruitkomsten: zeker wennen aan (opbouw) eigen sturing
- havisten wellicht ontvankelijker voor praktijkgerichtheid, vwo'ers wellicht voor de mogelijkheid om te versnellen

Studentjourney

VOORAF:

- voorlichting en oriëntatiegesprekken/-bijeenkomsten
- in kaart brengen beginsituatie: werkplek, thuissituatie, studiemogelijkheden, wensen

DIRECT NA STUDIESTART:

- met studiecoach opstellen onderwijsovereenkomst:
 - met gepersonaliseerde leerroute
 - gebruik maken van de gefaciliteerde adviesroute
- leren werken met leeruitkomsten

GEDURENDE OPLEIDINGSTRAJECT:

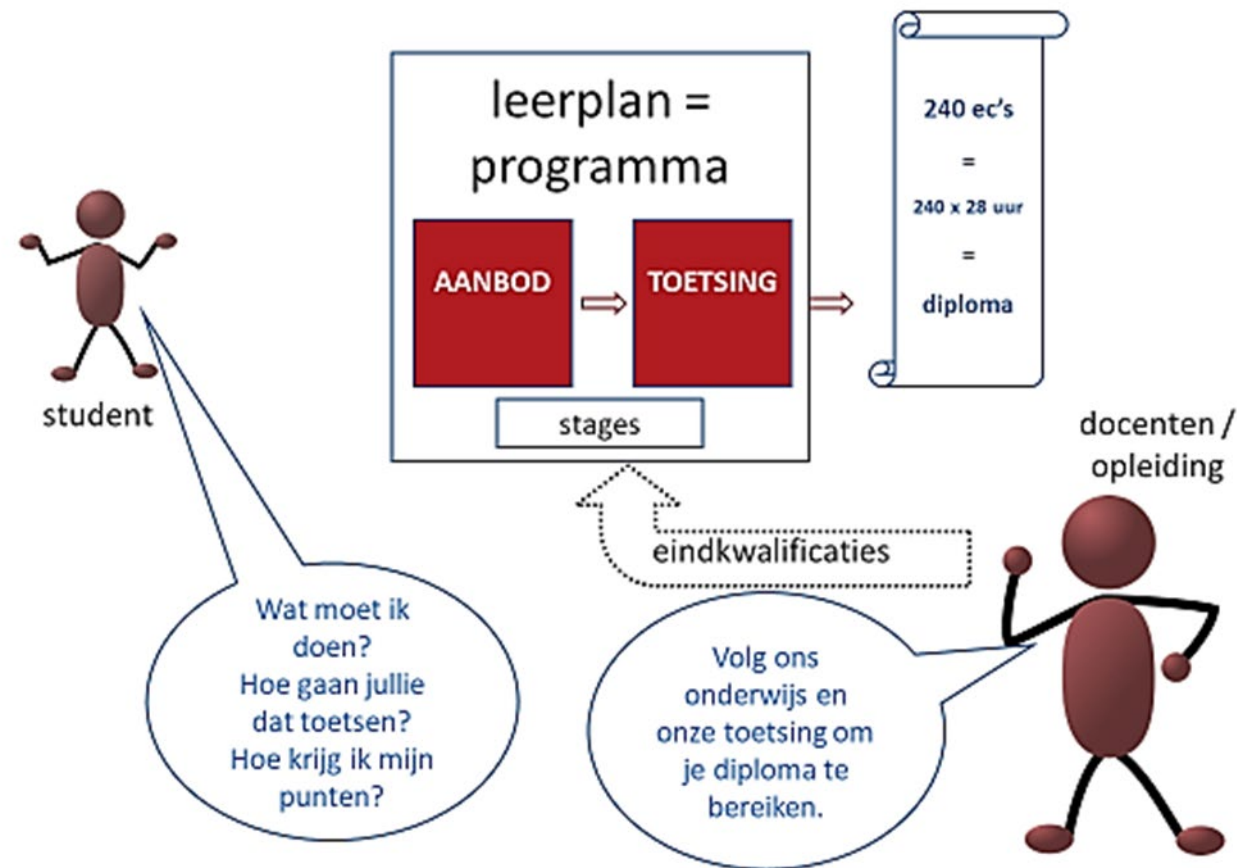
- leeractiviteiten plannen en uitvoeren, leeruitkomsten aantonen
- zo nodig versnellen, vertragen, pauzeren
- keuzes maken, bijv. aansluiting op evt. volgende trajecten

AFRONDING:

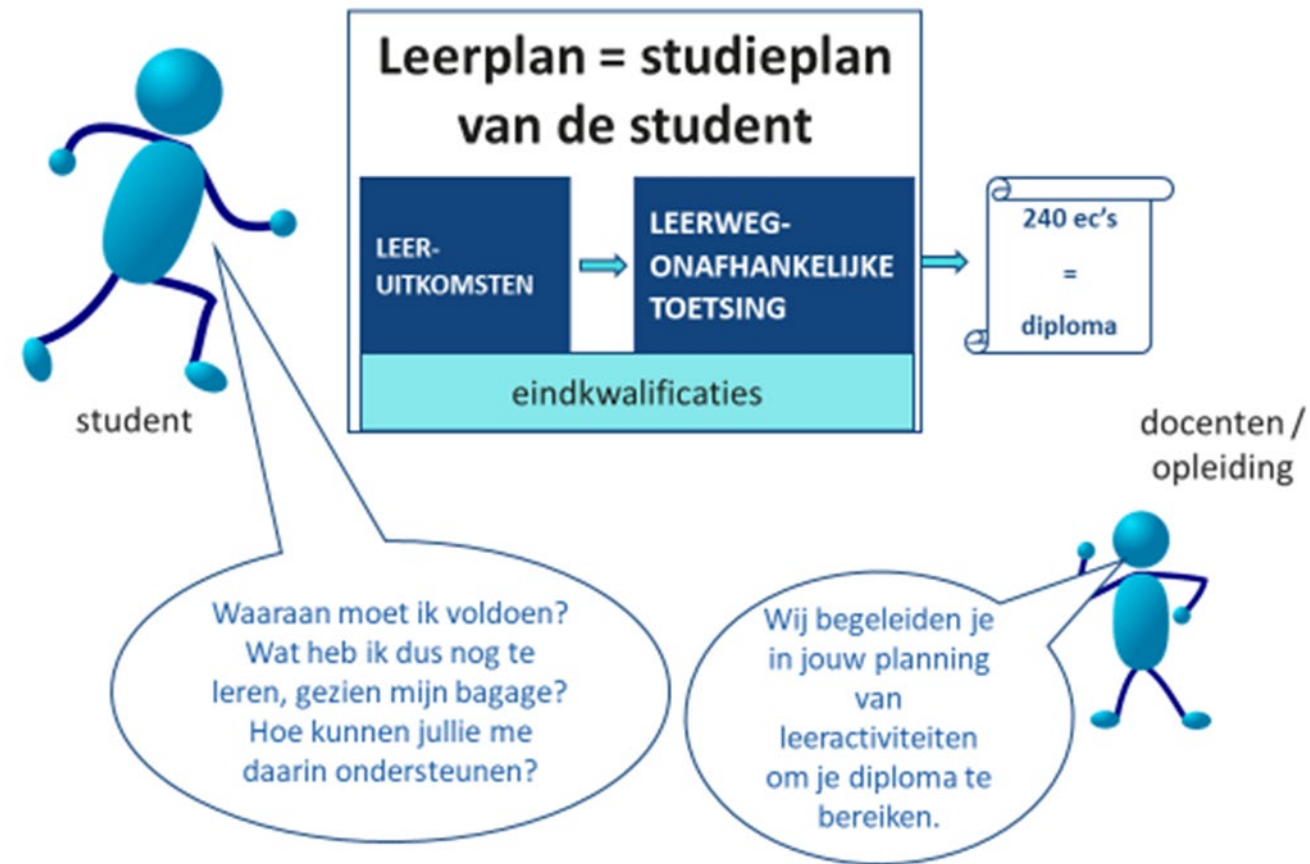
- uitreiking diploma bij behaald hebben van alle leeruitkomsten

Belangrijkste mindshift: van aanbodgestuurd....

...naar studentgericht

Aan de slag

In drietallen:

Wat is helpend voor een instromende havist of vwo-er?

Wat is helpend voor een instromende MBO-er?

Wat kan de opleiding (beter/meer/anders) doen?

Wat kan de vooropleiding (beter/meer/anders) doen?

Is de vragenlijst helpend? Voor wie?

Aanpassingen? Suggesties?

Aan de slag

In drietallen:

Ervaringen uitwisselen:

- Wat gaat werken met leeruitkomsten opleveren?
- Wat zie je al gebeuren?
- Wat zie je als uitdaging?

Prangende vraag formuleren

Aan de slag

In drietallen afspreken wie welke rol op zich neemt en over welke beroepsopleiding het gesprek zal gaan:

- Voorbereiding:

Nr. 1 bereidt zich voor door zich te verplaatsen in een bepaald type havo- of vwo-scholar of mbo-student (bedenk eigenschappen, thuissituatie, nieuwsgierigheid, leervermogen e.d.)

Nr. 2 en 3 bereiden zich voor door ieder voor zich de vragenlijst door te nemen.

- Uitvoering:

Nr.1 voert een zgn. intakegesprek met nr.2. Die reageert steeds vanuit de startende student. Nr. 3 noteert wat opvalt en wat vanuit een ander type student wellicht heel anders had kunnen uitpakken.

- Nabespreking:

Gezamenlijk nabespreken en aangeven waarin de gesprekstoel wel of niet bruikbaar is of verbeterd zou kunnen worden als instrument voor intake op een hbo-opleiding.

BEDANKT !

OPeRA (Onderwijspartners Regio Amsterdam en omstreken)
is een samenwerking van Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Inholland,
Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam.

Alle partner vo-scholen in
Noord-Holland en Flevoland